

Nejvyšší soud

prostřednictvím

Obvodního soudu
pro Prahu 7

ke sp. zn. 39 T 136/2023

Podle § 265d odst. 1 písm. a) trestního řádu a ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 trestního řádu podávám v neprospěch obviněné

J. M., nar. ***, trvale bytem ***,

dovolání

proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2024 sp. zn. 9 To 97/2024, a to v tom rozsahu, v jakém jím byl ve vztahu k obviněné J. M. podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 trestního řádu v celém rozsahu zrušen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 8. 2. 2024 sp. zn. 39 T 136/2023, jímž byla obviněná uznána vinnou a byl jí uložen trest a podle § 259 odst. 3 trestního řádu bylo znovu rozhodnuto tak, že se obviněná podle § 226 písm. b) trestního řádu zprošťuje obžaloby,

a to z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) a h) trestního řádu, neboť rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů a napadené rozhodnutí ve vztahu k obviněné J. M. spočívá na nesprávném hmotně právním posouzení skutku.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 8. 2. 2024 sp. zn. 39 T 136/2023 byla obviněná J. M. uznána vinnou přečinem padělaní a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea první trestního zákoníku. Tohoto přečinu se podle skutkových závěrů nalézacího soudu měla dopustit tím, že

*„nejméně dne *** v 22:20 hodin v ***, poté, co zaparkovala osobní motorové vozidlo Megane Scenic, RZ: ***, na vyhrazeném parkovišti pro držitele karet O7, označeném dopravní značkou IP12, umístila viditelně za čelní sklo vozidla padělek parkovacího průkazu O7 č. ***, vydaného na jméno K. M., který si v přesně nezjištěné době v barevném provedení vytvořila z parkovacího průkazu č. ***, jenž měl v držení její manžel K. M., narozený ***, a pro autentičnost jej opatřila laminací“.*

2. Za tento přečin byl obviněné podle § 348 odst. 1, § 67 odst. 2 písm. b) a § 68 odst. 1, 2 trestního zákoníku uložen peněžitý trest ve výměře 50 denních sazeb po 800 Kč, tj. celkem 40.000 Kč, a podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku trest propadnutí věci, padělaného průkazu O7 č. *** a padělaného průkazu ZTP č. **. Zároveň s tím bylo tímto rozsudkem rozhodnuto o vině a o trestu ohledně obviněného K.M., jehož se však toto dovolání netýká.

3. Proti tomuto rozsudku podali odvolání oba obvinění, a to v celém rozsahu. Odvolání v neprospěch obviněných podala proti výroku o trestu též státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 7, to však bylo posléze v průběhu odvolacího řízení vzato zpět. Na podkladě odvolání obviněných Městský soud v Praze nyní napadeným rozsudkem ze dne 23. 4. 2024 sp. zn. 9 To 97/2024 rozhodl tak, že rozsudek soudu prvního stupně podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 trestního řádu zrušil ve vztahu k obviněné J. M. v celém rozsahu. V návaznosti na to podle § 259 odst. 3 trestního řádu sám ve věci rozhodl tak, že obviněnou J. M. podle § 226 písm. b) trestního řádu zprostil podané obžaloby, neboť dospěl k závěru, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. Odvolání obviněného K. M. odvolací městský soud zamítl podle § 256 trestního řádu jako nedůvodné.

4. Pokud se jedná o argumentaci, která vedla k vydání zprošťujícího výroku, odvolací soud prakticky bez dalšího odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tdo 1071/2003.¹ Z něj doslovně citoval podstatnou pasáž, včetně odkazu na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 11. 1978 sp. zn. 11 Tz 67/78, uveřejněné pod č. 30/1979 Sb. rozh. tr. Z uvedené judikatury podtrhl závěr, že neověřená kopie padělku veřejné listiny není veřejnou listinou ve smyslu žalované skutkové podstaty. Proto obviněná J. M. nemohla podle odvolacího městského soudu naplnit znaky přečinu podle § 348 odst. 1 alinea druhá trestního zákoníku, neboť si neopatřila padělek veřejné listiny, ale pouze neověřenou kopii takového padělku.

5. Se závěrem, jenž vedl Městský soud v Praze ke zprošťujícímu výroku ohledně obviněné J. M., se však nelze ztotožnit, neboť vychází z nesprávného uplatnění judikatorních závěrů dopadajících na odlišnou skutkovou situaci.

6. Přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea první trestního zákoníku se dopustí ten, kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změnil její obsah v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo takovou listinu užije jako pravou.

7. Paděláním veřejné listiny ve smyslu § 348 odst. 1 alinea první trestního zákoníku se rozumí úplné vyhotovení nepravé listiny, jež má vyvolat dojem listiny vydané příslušným orgánem a předepsaným způsobem (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2024 sp. zn. 5 Tdo 119/2024, anebo Šámal, P. a kol. *Trestní zákoník*. Praha: C. H. Beck, 2023, 3. vyd., str. 4394). Padělaná listina by současně sice měla být způsobilá k oklamání, avšak na úrovni dokonalosti padělku nezáleží (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2020 sp. zn. 8 Tdo 486/2020).

8. Je nutno zdůraznit, že odvolací městský soud věcně nijak nezpochybnil skutková zjištění soudu prvního stupně. Z těch vyplývá, že obviněná J. M. padělala průkaz pro osoby se zdravotním postižením², přičemž jako podklad použila též padělek průkazu, jež barevně okopírovala a pokusila se napodobit viditelný zajišťovací prvek. Padělek poté, aby budil zdání autentické listiny, zalaminovala. Následně tento padělek obviněná J. M. ponechala za čelním sklem na místě vyhrazeném pro osoby se zdravotním postižením, přičemž její jednání nemohlo sledovat jiný motiv než ten, aby na daném vyhrazeném místě zaparkovat mohla. Již pohledem na padělek, jež obviněná J. M. souzeným jednáním vytvořila, lze dospět k závěru, že k oklamání způsobilý byl, přestože co se kvality zpracování týká, nejedná se o padělek zrovna

¹ Odvolací městský soud nesprávně uvedl spisovou značku „7 Tdo 1071/2002“.

² § 67 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu.

zdařilý, což však na vznik trestní odpovědnosti nemá vliv. Nejednalo se tedy kupříkladu o xerografické zobrazení takového průkazu na prostém papíru atp. Dovodil-li tedy odvolací městský soud, že se jedná o *kopii* takového padělku, je takový závěr ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů.

9. Z popsaných skutkových zjištění přitom vyplývá, že obviněná J. M. skutkovou podstatu přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea první trestního zákoníku naplnila. Na její jednání není možno aplikovat závěry judikatury, již akcentoval odvolací městský soud, neboť ta není přiléhavá na skutkovou situaci zjištěnou v nyní předkládané věci. Odvolacím městským soudem citovaná judikatura se totiž zabývá skutečně neověřenými kopiemi veřejných listin, jako jsou prosté kopie maturitních vysvědčení, vysokoškolských diplomů apod. Jedná se tedy o listiny, jež se standardně pro účely jejich využití ověřují,³ podstatně však zůstává, že se od veřejných listin odlišují tím, že skutečnost, že jsou kopiemi, je z nich seznatelná a takové listiny ani nemají budit zdání originálu pravé listiny. Chyběl zde tak hmotný předmět útoku, jímž je veřejná listina, přičemž tak není zasažen objekt tohoto trestného činu, a sice zájem na řádném a zákonném chodu aparátů veřejné moci a důvěra v pravost a pravdivost veřejných listin.

10. Ve věci obviněné J. M. je ovšem situace odlišná. Výsledkem jejího jednání totiž neměla být pouze kopie padělaného dokladu, u které by mohl kdokoliv z jeho adresátů očekávat ověření pravosti ve formě označení ověřovací doložkou, ale jednalo se o doklad, který měl *sám o sobě* vyvolávat dojem originálu. Padělá-li pachatel veřejnou listinu, byť za využití kopírovacího zařízení, takovým způsobem jako v projednávané věci, tedy se záměrem, aby taková listiny plnila účel originálu veřejné listiny, není tedy možno výše zmiňovanou judikaturu aplikovat, neboť takové jednání bez pochybností spadá pod pojem padělání ve smyslu § 348 odst. 1 alinea první trestního zákoníku (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2012 sp. zn. 4 Tdo 444/2012, jež se týkalo padělaného osvědčení správního orgánu).

11. K tomu lze odkázat i na výstižné odůvodnění soudu prvního stupně. Ten v odstavci 12 svého rozsudku přiléhavě uvedl: *„Podle ustálené soudní praxe skutečně neověřená kopie veřejné listiny není veřejnou listinou. Nicméně judikaturu, z níž tento závěr a obhajoba vychází, je nezbytné posuzovat komplexně, tedy přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem. Obě výše citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu (a další obdobná) vycházejí z případů, při kterých byli předkládané listiny v podstatě prezentované jako kopie a nebyly úředně ověřené (kopie lustračního osvědčení, popř. kopie vysokoškolského diplomu). Současně až v takových kopiích byly provedeny změny, jak je zřejmé z citované judikatury při jejím studiu. Obžalovaná však podle závěru soudu nepoužila zjevnou neověřenou kopii veřejné listiny. Jak soud seznal zajištěný parkovací průkaz O7, vytvořený obžalovanou, jedná se o průkaz působící věrohodně s ohledem na jeho barevné provedení a laminaci, odpovídající originálnímu průkazu. Při takovém provedení je nezbytné shledat obžalovanou zhotovený parkovací průkaz O7 za padělek, nikoliv za pouhou kopii, neboť z důvodu způsobu jeho provedení je způsobilý k oklamání (vzhled obdobný originálu, tedy jeho shodná velikost, barevné provedení a shodná laminace). Podle ustálené soudní praxe přitom nezáleží na úrovni dokonalosti, resp. kvalitě padělku veřejné listiny (srov. komentář § 348 trestního zákoníku, konkrétně k odstavci 1 bod IV.: Šámal, P. a kol.*

³ V této souvislosti dodávám, že průkaz osoby se zdravotním postižením ani nelze úředně ověřit [§ 9 písm. a) zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování].

Trestní zákoník. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, 4933 s.). Ad absurdum by se pak mohlo akceptovat, že všechny padělky jsou toliko úředně neověřené kopie, vzniklé např. z originálních vzorů, či od vydaných originálů jiným osobám, přičemž případné úpravy, či změny (jsou-li nezbytné) jsou provedeny až v údajných „kopiích“. Dále soud musí doplnit, že pokud se jedná o padělek veřejné listiny, je pak nerozhodné, zda byly na něm oproti předloze provedeny změny, či nikoliv. Ostatně v případě parkovacího průkazu 07 totiž ani není nezbytné měnit při jeho padělání v něm obsažené údaje, aby mohl být použit, jelikož i podle jeho formy je mezi vozidly přenosný a není spjatý s konkrétním vozidlem (např. podle registrační značky).“ S těmito podrobně a relevantně odůvodněnými právními závěry se přitom odvolací městský soud ve svém rozsudku žádným způsobem nevypořádal.

12. Ve shodě se soudem prvního stupně lze podotknout, že výklad, který zastává odvolací městský soud, by vedl k absurdním důsledkům. „Padělání“, které by bylo provedeno jakýmkoli jiným způsobem než vlastním pozměněním originálu pravé veřejné listiny, by nemohlo být považováno za trestný čin, pokud by tato listina neobsahovala zároveň padělané úřední ověření, neboť žádný takto vytvořený padělek pochopitelně nelze označit za „*originál veřejné listiny*“. Takový závěr by popíral též smysl rozlišení alternativy „padělání“ a „podstatné změny“ veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea první. Závěr odvolacího městského soudu je tedy v podstatě založen na nepřiléhavém smísení pojmů „kopie“ a „padělek, který byl technicky vytvořen za pomoci kopírovací techniky“.

13. Je tak možno shrnout, že jednání obviněné J. M. spočívající ve vytvoření, byť nedokonalého, *padělku* parkovacího průkazu vykazovalo všechny znaky žalované a soudem prvního stupně přisouzené skutkové podstaty přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea první trestního zákoníku. Pokud odvolací městský soud za těchto okolností obviněnou zprostil podané obžaloby s odůvodněním, že toto jednání není trestné, zatížil své rozhodnutí vadou ve smyslu § 265b odst. 1 písm. h) trestního řádu. Závěr, že obviněná jako pravé užila kopie padělku je přitom ve zřejmém rozporu s provedenými důkazy, přičemž jde zároveň o rozhodné skutkové zjištění, které je určující pro naplnění znaků žalovaného trestného činu. Tím své rozhodnutí odvolací městský soud zatížil rovněž vadou ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu.

S ohledem na popsané skutečnosti

navrhuji,

aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání, k jehož konání může přistoupit podle § 265r odst. 1 písm. b) trestního řádu:

1. podle § 265k odst. 1, 2 trestního řádu za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 trestního řádu zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2024 sp. zn. 9 To 97/2024 v tom rozsahu, v jakém se týká obviněné J. M., jakož i všechna další rozhodnutí na zrušený rozsudek obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
2. a dále postupoval podle § 265l odst. 1 trestního řádu a přikázal Městskému soudu v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Pokud by Nejvyšší soud shledal, že v posuzované věci je nutno rozhodnout jiným než navrhovaným způsobem, vyjadřuji i pro tento případ souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání [§ 265r odst. 1 písm. c) trestního řádu].

Brno 1. července 2024

JUDr. Igor Stříž
nejvyšší státní zástupce